

Omroep Gelderland

Inventiviteit en alleskunnners

Regionale omroepen zijn niet meer weg te denken uit veel Nederlandse huiskamers.

De professionalisering die de laatste jaren is doorgemaakt is indrukwekkend te noemen. Reden genoeg voor een kijkje achter de schermen. Als eerste in de serie is de beurt aan Omroep Gelderland. Jan van Dalen vertelt...

Henk Mouwe, klaar voor uitzending

Jan van Dalen is Hoofd technische dienst bij Radio en TV Gelderland - "een fantastisch bedrijf om voor te werken" - en werkt er al zo'n tijd dat hij zelf niet eens meer precies weet hoe lang: "Maar 't zal een jaar of zestien zijn", zegt hij. De ideale persoon dus om mee thuis te worden in de manier van werken bij Omroep Gelderland.

Referentie

Van Dalen bewandelde zelf een opmerkelijke weg voordat hij terecht kwam bij het Gelderse bedrijf: "Eigenlijk kom ik uit de zorgsector", legt hij uit. "Ik ben zelfs een tijdje de jongste koster van Nederland geweest in een ziekenhuis, maar de interesse voor techniek was er ook toen al. De medische techniek fascineerde me al mateloos. In het weekend waren ze daar bijvoorbeeld bezig met röntgen. En wie was daar dan bij: Jan van Dalen." Uiteindelijk kwam hij via freelancewerk bij Radio-Oost, dat toen nog onder de NOS viel, bij Omroep Gelderland terecht. De professionalisering van de regionale omroepen heeft hij dus van dichtbij meegemaakt: "Dat merk je bijvoorbeeld alleen al aan het feit dat leveranciers graag met de regionale omroepen willen samenwerken tegenwoordig", legt hij uit. "Niet alleen voor de centen, maar ook omdat die omroepen voor hen vandaag de dag een mooie referentie zijn."

Inventief

Omroep Gelderland (hoofdkantoor in Arnhem) heeft alles zelf in huis: TV, radio, internet en teletekst. "Daardoor kunnen sommige dingen in elkaar overlopen", legt

Radio en TV Gelderland

Eindregie

Van Dalen uit. "Iedereen heeft zijn specialiteiten, maar iedereen kan ook de taken van de anderen gedeeltelijk overnemen. Zo vul je elkaar aan. Ook komen de taken van video en audio vaak bij elkaar terecht. Radiomensen verzorgen bijvoorbeeld de audio bij TV. We werken allemaal eigenlijk voor radio én TV. Omroep Gelderland is dan het product." Qua techniek is Omroep Gelderland geen voorloper, maar inventiviteit kan de omroep niet worden ontzegd. Van Dalen: "Iedereen in omroepeland werkt bij-

De Radiostudio

voorbeeld met Autocues. Wij hadden zo iets nodig en gingen dus informeren wat dat moest gaan kosten. Daar kwam een bedrag met drie of vier nullen erachter uit. Mijn collega Theo Kooijmans (videospecialist) is toen op internet gedoken en vond een programmaatje dat vele malen goedkoper was. Met beeldschermen van Sharp erbij waren we voor een tiende van het oorspronkelijke bedrag klaar. We zijn goed in het bedenken van alternatieve manieren, die goedkoper zijn en toch goed werken."

Radio en TV Gelderland

Goed systeem

Ten opzichte van andere regionale omroepen ziet Van Dalen Omroep Gelderland als een goede middenmoter: "We zijn zoals gezegd geen absolute voorlopers, vooral de radiostudio's zijn al wat ouder, maar wat TV aangaat zijn de infrastructuur en apparatuur heel goed. We zijn ooit heel geïmproviseerd begonnen in een klaslokaal - waarbij de voice-over gebeurde vanuit een kast, maar werken nu bijvoorbeeld met XD-camera's (Sony), waar we dit jaar

ROOS en NL Award

ROOS (Stichting Regionale Omroep Overleg en Samenwerking) is de koepelorganisatie van de dertien regionale publieke omroepen in Nederland en behartigt hun belangen. ROOS ontwikkelt beleid, treedt namens de bedrijfstak op bij de politiek, overheden en anderen, sluit contracten voor het collectief, doet aan voorlichting en behartigt andere gemeenschappelijke belangen. Alle dertien regionale omroepen zijn lid van de stichting. Tijdens de ROOS-dagen (volgende editie op 16 februari 2006) worden voor de vierde keer de NL Awards uitgereikt. De NL Awards zijn een jaarlijkse prijs voor de beste regionale radio- en tv-programma's. Dit jaar verwacht de jury een recordaantal inzendingen. Eerder dit jaar won het achtergrondprogramma Actueel van TV Gelderland de Gouden NL Award voor het allerbeste regionale tv-programma. Het programma, waarin de ouders van de vermoorde Maja Braderic uit Nijmegen werden geïnterviewd, was al eerder onderscheiden met een NL-Award in de categorie TV Achtergrond. Met de nieuwe prijs wilde de jury de kwaliteit van deze regionale productie onderstrepen. "Toptelevisie in al zijn vezels en voegen", zei juryvoorzitter Henk ten Oever. De makers van de Gelderse productie kregen als eerste de nieuwe Gouden NL Award, waaraan een bedrag van 2500 euro is verbonden.

Editingruimte

mee gestart zijn. We hebben een werkgroep opgezet die de op- en aanmerkingen over deze camera's inventariseert. Nu worden ze vooral ingezet bij programma's die je van tevoren kunt maken, maar vanaf begin volgend jaar willen we ze bijvoorbeeld ook bij nieuwsprogramma's gaan inzetten. Voordelen zijn dat er minder storingskans is, je sneller kunt werken, meer editingmogelijkheden hebt en je saved je items op de dvd-schijfjes, dus problemen met tapes zijn dan ook uit de wereld." Verder wordt ook nog gewerkt op het SX-systeem van Sony: "Een goed digitaal systeem, dat bovendien erg servicevriendelijk is", aldus Van Dalen. "We hebben zo een heel professioneel eigen station, waarvan we de apparatuur eigenlijk met gunstige condities van Sony hebben kunnen overnemen. We werkten toen met het facilitair bedrijf Telekabel dat ons o.a. met hun knowhow hielp om met 'televisie' te starten en de eigenaar van de apparatuur was. Dat bedrijf viel weg, maar de apparatuur stond nog geïnstalleerd en wel bij ons. Geluk bij een ongeluk dus dat we het onder voordelige condities konden overnemen. Uitzenden gebeurt uiteindelijk via het uitzendsysteem Vectorbox, dat geïmporteerd wordt door MVS uit Dinxperlo. De keuze voor al deze apparatuur is uiteraard ook gemaakt vanwege het geld, maar in de praktijk is het ook echt een goede keuze gebleken", gaat hij verder. Nieuwe apparatuur wordt bij Omroep Gelderland altijd in overleg met de gebruikers aangeschaft. Van Dalen: "Camjo's zijn nu bijvoorbeeld een hot item bij veel regionale omroepen. Die camerajournalisten betrekken we dus bij de beslissingen, want ze moeten er natuurlijk wel mee willen werken. We laten ze de apparatuur uitproberen en er wordt een testrapport geschreven. Aan de

hand daarvan (en het financiële aspect uiteraard) wordt uiteindelijk de keuze gemaakt."

Collega's

Regionale omroepen zien elkaar niet als concurrenten, maar als collega's, zo weet Van Dalen: "Als er in Friesland eens wat gebeurt dat met Gelderland te maken heeft, dan zullen we het materiaal van 'Omrop Fryslan' zonder problemen kunnen gebruiken. Als je elkaar eens ergens tegenkomt dan zul je zelfs elkaars apparatuur kunnen lenen als dat nodig zou zijn." Er wordt ook regelmatig in elkaars keuken gekeken en ook lokale omroepen zijn bij Omroep Gelderland welkom om achter de schermen te komen kijken. "Bovendien zijn we allemaal aangesloten bij de Stichting Regionale Omroep Overleg en Samenwerking (ROOS)", vertelt Van Dalen. "Dat is een organisatie die de belangen behartigt van alle dertien regionale omroepen in Nederland. Ook via zo'n orgaan heb je dus contact met elkaar."

Toekomst

De vergelijking met nationale omroepen is qua apparatuur moeilijk te maken. "Maar de werkzaamheden zijn nationaal en regionaal eigenlijk het zelfde", legt Van Dalen uit. "Ik denk alleen dat wij makkelijker zijn met improviseren en dat hier minder specialisten, maar meer alleskunnners zitten. Als er bij de nationale omroep een probleem is dat bijvoorbeeld in een kabel, een mengtafel of nog ergens anders zou kunnen zitten, dan zullen er ook daadwerkelijk drie verschillende mensen komen kijken. Bij ons zou één iemand dat doen." Wat de regionale omroepen in het algemeen betreft, voorziet Van Dalen alleen nog maar een

verdere groei: "De kijkers zijn nu eenmaal geïnteresseerd in wat er in hun omgeving gebeurt. Het feit dat de regionale omroepen de laatste jaren zo'n professionalisering hebben doorgemaakt zegt wat dat betreft eigenlijk al wel genoeg. En dat zal alleen nog maar verder doorgaan."

(Nog) niet via satelliet

TV Gelderland is nog niet via de satelliet te ontvangen. Van de regionale zenders is op dit moment alleen het Limburgse L1 begonnen met de verspreiding van hun tv-sigitaal via de satelliet. Geld is tot nu toe het grootste struikelblok bij TV Gelderland. Toen TV Gelderland in 1996 met uitzendingen begon, werd besloten tot de aanschaf van landzenders. Verschillende delen van Gelderland zijn namelijk niet bekabeld en alle Gelderse belastingbetalers hebben recht op ontvangst van de regionale televisiezender, zo redeneerde men toen. De in 1996 aangeschafte zenders van TV Gelderland zijn nog steeds in gebruik en kosten ook nu nog geld in verband met de exploitatie en onderhoud. Over een jaar of twee loopt het contract van Omroep Gelderland voor het gebruik van de huidige landzenders af. Op dat moment ligt een overstap naar satellietuitzendingen voor de hand. Toch blijft de directie van Radio en TV Gelderland nadrukkelijk ook andere ontwikkelingen op het gebied van tv-distributie (zoals digi-tenne) in de gaten houden. Binnen ROOS (zie andere kader) wordt gekeken naar de mogelijkheden om de regionale tv op zo kort mogelijke termijn via de satelliet te verspreiden.

Bron: www.omroepgelderland.nl

